

Питання про РРК, які нам задають найчастіше

Нижче ми відповідаємо на питання, які задають нам найчастіше про РРК - Плани капіталовкладень працівників. Ми згрупували інформацію в шість тематичних блоків: Основна інформація, Участь у РРК, Платежі, Виплата заощаджень, Примноження капіталу, Фінансова установа.

1 Основна інформація

У чому полягають плани капіталовкладень працівників?

Плани капіталовкладень працівників (РРК) - це система довгострокового заощадження, метою якого є заохочення громадян відкладати гроші на пенсію, тобто, на період, коли вони завершать активну професійну діяльність. Капітал, що накопичується в рамках РРК, надходить з трьох джерел: внесків працівників, внесків підприємців-роботодавців і державних доплат. Гроші, згромаджені працівником, є його особистою власністю. Він може ними розпорядитися у будь-який момент, але максимально вигідно для нього депонувати заощадження до моменту досягнення ним 60 – річного віку і довше.

Навіщо ввели РРК?

Програма має спонукати працівників до заощадження грошей, які будуть для них фінансовою підтримкою після виходу на пенсію. Із-за старіння суспільства, відношення розміру майбутньої пенсії до розміру заробітної плати, яку працівник отримує до настання пенсійного віку, може в майбутньому бути значно гіршим ніж тепер. За даними Євростату, нині пенсіонери отримують близько 60% місячної заробітної плати, яку вони отримували, коли працювали. Відкладення додаткових грошей необхідно для того, щоб пенсії майбутніх пенсіонерів утримати на подібному рівні, щоб їх життєвий статус не погіршився.

Чим РРК відрізняється від досі існуючих можливостей заощадження на пенсію?

РРК є доповненням до пенсійної системи. Нова програма - це черговий крок, який покликаний сприяти підвищенню пенсійних заощаджень. РРК є загальнодержавною програмою, яка включає в себе всіх працівників. Участь у ній є добровільною - працівники у віці до 55 років записуються у програму автоматично, але в будь-який момент можуть відмовитися від внесення платежів або їх відновити.

Накопичені кошти мають приватний характер і підлягають успадковуванню. Можуть бути виплачені у будь-який момент, але найбільш вигідним є виплата після 60-го року життя.

Кого стосуються РРК?

Плани капіталовкладень працівників стосуватимуться усіх осіб, які підлягають обов'язковому пенсійному страхуванню та страхуванню для виплати пенсії по інвалідності. Тобто, зокрема: осіб, що працюють на підставі трудового договору, договору про надання послуг/виконання робіт, в системі надомної роботи, є членами сільськогосподарських виробничих кооперативів або кооперативів сільськогосподарських кіл, членами наглядових рад. У РРК будуть автоматично записувати усіх працевлаштованих осіб у віці від 18 до 54 років. Особи у віці 55-69 років можуть взяти участь у РРК добровільно, на підставі декларації про приєднання. Програма буде впроваджуватися поступово і на початку стосуватиметься тільки працівників великих компаній (понад 250 працевлаштованих), а також компаній, що входять до складу холдингів, в яких буде прийнято рішення про впровадження програми РРК.

2 Участь у РПК

Як я можу приєднатися до Плану капіталовкладень працівників?

Особи віком від 18 до 54 років будуть записані у програму автоматично. Особи у віці від 55 до 69 років можуть добровільно приєднатися до РПК після подання відповідної заяви по місцю працевлаштування. Слід пам'ятати, що програма поширюється на всіх осіб, що сплачують внески на обов'язкове пенсійне страхування та страхування для виплати пенсії по інвалідності, у тому числі працевлаштованих на основі трудового договору або договору про надання послуг/виконання робіт.

Я не хочу зараз брати участь в РПК. Чи можу я приєднатися до програми в майбутньому?

Так. Кожен працівник може у будь-який момент повернутися до програми заощадження в рамках РПК, якщо раніше прийняв рішення і виписався з програми. Через кожні 4 роки працівник автоматично включається в програму. Роботодавець зобов'язаний повідомити працівника про це, а працівник може подати заяву про своє небажання відкласти гроші.

Що робити у разі зміни місця роботи?

У працівника є дві можливості: він може, за посередництвом роботодавця, або шляхом подачі заяви безпосередньо в Nationale-Nederlanden PTE, здійснити перенесення накопичених заощаджень у РПК, що діє у нового роботодавця, або залишити їх в РПК у попереднього роботодавця.

Чи можна відмовитися від РПК?

Так. Кожен учасник РПК може в будь-який момент відмовитися від внесків у програму у своїй компанії. РПК має спонукати якомога більшу кількість працівників відкласти гроші на пенсію, тому через кожні 4 роки працівник знову буде автоматично включений у програму (якщо йому ще не виповнилося 55 років життя). Якщо, проте, він далі не захоче брати участь в РПК, він повинен подати заяву про відмову від участі у програмі.

Як можна відмовитися від участі у РПК?

Кожен працевлаштований працівник має можливість відмовитися від накопичення грошей у РПК, для цього потрібно підписати спеціальну заяву про відмову від внесення платежів у РПК і пов'язаних з цим переваг, таких як, наприклад, платежів роботодавця на його особистий рахунок у РПК або доплат з боку держави. Від внесків у РПК можна відмовитися як на етапі створення Програми у конкретного роботодавця, так і в будь-який момент в майбутньому. Особи, які станом на 1 липня 2019 р. досягли 55 річного віку, візьмуть участь у РПК, якщо подадуть заяву про приєднання до програми.

3 Платежі

Хто вплачує внески в РПК?

РПК фінансуватимуться роботодавцем, працівником і Державним фондом праці.

Скільки становитиме щомісячний платіж?

Працівник щомісяця вносить базовий платіж у розмірі 2% від своєї зарплати бруто. У разі, якщо його зарплата становить менше 120% від мінімальної заробітної плати по країні, базовий платіж може бути зменшений до 0,5%. Базовий платіж роботодавця становить 1,5% від заробітної плати бруто працівника. З Державного фонду праці на рахунок кожного працівника буде перерахована одноразова сума «на добрий початок» у розмірі 250 злотих, а в наступні роки щороку з Державного фонду праці надходитиме сума у розмірі 240 злотих. Крім того, працівник може збільшити розмір свого внеску - до максимально 4% (так званий додатковий платіж).

Чи особи з найнижчими доходами можуть відкладати менше?

Так. У випадку осіб з низькими доходами (120% мінімальної зарплати бруто по країні) базовий платіж працівника (внесок) може бути меншим ніж 2%, але не може бути меншим ніж 0,5% його зарплати бруто. Одночасно зберігається рівень платежів з боку роботодавця (1,5%) і Державного фонду праці. Проте варто пам'ятати, що право до зменшення платежів мають тільки ті працівники, які з усіх джерел (у тому числі від інших роботодавців та з урахуванням премій і надбавок) отримали дохід, що не перевищує 120% мінімальної зарплати по державі за цей місяць.

4 Виплата заощаджень

Коли можна зняти гроші з РПК?

Заощадження, накопичені в рамках РПК, можна зняти в будь-який момент. Увесь накопичений капітал може бути виплачений після досягнення учасником програми 60-літнього віку, або раніше, в особливих життєвих ситуаціях.

Дострокове зняття заощаджених грошей, за винятком законодавчо визначених випадків, пов'язане з втратою частини заощаджень, отриманих з платежів роботодавця, втратою у повному обсязі державних доплат і відрахуванням від капіталу податку на приріст капіталу.

Виплата після досягнення 60-річного віку буде розділена на дві частини. Перша частина - одноразова виплата 25% від накопиченої суми. Друга частина - решта 75% заощаджень виплачуватиметься протягом 10 років у формі щомісячних виплат. Учасник програми може отримувати в місячних виплатах усю суму заощаджень (100%), але період виплати не може бути меншим ніж 10 років. В іншому випадку потрібно буде заплатити податок на приріст капіталу з накопиченої суми.

Чи я можу зняти гроші з РПК, якщо мені ще не виповнилося 60 років?

Так, приватний характер депозиту дозволяє зняти гроші у будь-який час. Однак РПК покликана стимулювати довгострокове накопичення грошей, тому раніше вилучені заощадження автоматично будуть зменшені на доплати з Державного фонду праці, на 30% суми, отриманої в формі платежів роботодавця, а також на суму податку на приріст капіталу. Утримані 30% коштів з внесків роботодавця будуть перераховані на рахунок працівника в ZUS (Підприємство соціального страхування) і, в майбутньому, збільшать розмір його пенсії, яку виплачуватиме ZUS. В особливих випадках програма РПК передбачає можливість дострокової виплати накопичених коштів без відрахувань.

В яких ситуаціях можна достроково (до досягнення 60-літнього віку) отримати кошти з РПК без відрахувань?

Учасники програми, до досягнення ними 45 – літнього віку, можуть скористатися зі 100% суми заощадженого капіталу для покриття власного внеску у зв'язку з взяттям кредиту на фінансування будівництва або придбання житла. Учасник програми, проте, зобов'язаний повернути виплачений йому капітал в РПК протягом не більше ніж 15 років. У разі серйозного захворювання учасника або члена його сім'ї, можна скористатися з 25% заощаджень без обов'язку їх повернення.

Чи заощадження, можна успадковувати?

У разі смерті учасника РПК, накопичені гроші передаватимуться у спадок за правилами, визначеними в законі про РПК. Вони потраплять до спадкоємців відповідно до правил законного спадкування або на підставі заповіту. Учасник програми може також написати заяву, в якій вказати інших осіб, що мають право на його заощадження після його смерті.

Як я можу дізнатися, скільки грошей на моєму рахунку?

У будь-який час Ви можете перевірити розмір ваших власних заощаджень в n-сервісі РПК Nationale-Nederlanden.

Де я можу вносити зміни, що стосуються мого РПК?

Зміни, що стосуються РПК, такі як: приєднання до РПК осіб у віці понад 55 років, відмова від внесення платежів або відновлення внесення платежів, можна заявляти у Відділі кадрів і заробітної плати свого підприємства. У свою чергу, такі зміни, як: зміна фонду, в якому будуть депонуватися заощадження, визначення уповноважених розпоряджатися депозитом, або зміна персональних даних, мають бути повідомлені безпосередньо у Nationale-Nederlanden PTE, за посередництвом n-сервісу РПК.

5 Примноження капіталу

Куди потраплять заощадження, накопичені в РПК?

Капітал, що накопичується в рамках РПК депонуватиметься на індивідуальних рахунках працівників. Коштами управлятиме спеціалізована фінансова установа і вони будуть інвестуватися в, так звані, «фонди визначеної дати». Кожен учасник програми в будь-який час зможе перевірити свої заощадження в n-сервісі РПК Nationale-Nederlanden.

Як будуть управлятися гроші, що відкладаються в рамках РПК?

Накопичений капітал інвестуватиметься управляючою установою РПК. Кожна установа, що веде РПК, зобов'язується запропонувати принаймні вісім фондів / субфондів, у які можна буде вкласти гроші працівника. Це, так звані, «фонди визначеної дати». Учасник має можливість переносити свої капітали протягом строку дії договору РПК до фондів з іншим рівнем ризику.

Що таке «фонди визначеної дати»?

Кошти, зібрані в рамках РПК, будуть вкладені, в так звані, фонди визначеної дати, які як би «старіють» разом з інвестором. Це означає, що з часом рівень ризику поступово знижується - зменшується рівень вкладення капіталу в акції, а збільшується в боргові папери. Такі інструменти, наприклад, як акції, характеризуються більш високою очікуваною нормою повернення, але, також, більш високою волатильністю (інвестиційним ризиком), ніж боргові інструменти.

Чи ці інвестиції безпечні?

Закон про РПК гарантує, що кошти будуть інвестуватися професійними установами за принципами обмеження ризику протягом тривалого терміну, відповідно до віку їх власника. По-перше, з наближенням до пенсії, інвестиційний ризик буде зменшуватися. По-друге, значна частина капіталовкладень буде вкладена в активи високої ліквідності і відносно низького рівня ризику.

В борговій частині інвестиційного портфеля - не менше 70% активів нетто повинні становити боргові папери найменшого ризику (наприклад, цінні папери, випущені казначейством, Національним банком Польщі, урядом або Центральним банком держави-члена Європейського Союзу) і банківські депозити.

У акційній частині портфеля - не менше 40% активів нетто повинні становити акції, що входять в склад індексу WIG20, тобто акції 20 найбільших компаній, що котируються на фондовій біржі у Варшаві. Акції, що входять до складу mWIG40 не можуть становити більше ніж 20% цих активів, а інші польські акції більше ніж 10%¹.

6 Фінансова установа, яка управляє РПК

Які установи можуть управляти РПК?

РПК можуть управлятися: універсальними пенсійними товариствами (PTE), працівничими пенсійними товариствами, страховими товариствами та товариствами інвестиційних фондів (TFI). Ці суб'єкти повинні бути включені в, так званий, реєстр РПК, який ведеться Польським фондом розвитку (PFR). Ці установи повинні відповідати певним вимогам, включаючи досвід управління фондами і розмір власного капіталу.

Яка фінансова установа управлятиме капіталовкладеннями працівників у нашій компанії?

Установою, яка вестиме РПК в нашій компанії буде Nationale-Nederlanden Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A. [«Націонале-Нідерланден Універсальне пенсійне товариство»] Відповідно до закону, за вибір управляючої установи несе відповідальність роботодавець.

Чому саме Nationale-Nederlanden PTE?

Nationale-Nederlanden PTE - лідер польського ринку пенсій. Має 20-річний досвід роботи і управляє найбільшим портфелем пенсійних накопичень в Польщі. Nationale-Nederlanden PTE ефективно управляє накопиченими депозитами. Згідно рейтингу газети «РічПосполита» з березня 2018 року, PTE керує найкращим Добровільним пенсійним фондом на ринку. Товариство досягло найвищу довгострокову прибутковість (норму повернення) у відкритому пенсійному фонді (OFE) протягом всього строку дії цього фонду, тобто в період з травня 1999 року до кінця 2018 року. Nationale-Nederlanden також є одним з найбільших інституційних інвесторів на Біржі цінних паперів.

¹ Інвестування у фонди, пов'язано з інвестиційним ризиком, що може означати втрату частини вкладеного капіталу - в залежності від ринкових умов і результатів інвестиційних рішень.

